

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 2. december 2021
Kontor: Internationalt kontor
Sagsbeh: Sani Sogliano
Sagsnr.: 2021-0030-6968
Dok.: 2240825

UDKAST TIL TALE
til brug for samråd U i Folketingets Retsudvalg den
2. december 2021 med henblik på forelæggelse af
RIA-rådsmødet den 9.-10. december 2021

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

[Indledning]

I næste uge – den 9.-10. december – afholdes der råds-møde for retlige og indre anliggender i Bruxelles.

Udvalget har fået tilsendt samlenotater om sagerne på dagsordenen for rådsmødet.

Siden oversendelsen til udvalget er de politiske drøftelser om de kommende forslag til kodeks om EU-politisamarbejde og Prüm [punkt 2 og 3 i det første samlenotat] taget af dagsordenen, da forslagene nu først forventes fremsat umiddelbart forud for rådsmødet. Kommissionen vil derfor nu blot orientere om forslagene på mødet. Når Kommissionen har fremsat forslagene, vil Justitsministeriet udarbejde et grund- og nærhedsnotat, der vil tilgå udvalget.

Formandskabet har således nu sat seks punkter på dagsordenen, hvoraf to er omfattet af retsforbeholdet.

[Gennemgang af dagsordenen for RIA-rådsmødet]

[Dagsordenspunkt – COVID-19 pandemien – Opnåede erfaringer i forhold til de nationale domstoles virke og adgangen til retlig prøvelse af hasteforanstaltninger]

Det første punkt er en politisk drøftelse om medlemsstaternes erfaringer fra COVID-19-pandemien i forhold til de nationale domstoles virke og adgangen til retlig prøvelse af hasteforanstaltninger.

Det er min forventning, at drøftelsen vil tage afsæt i Kommissionens anden retsstatsrapport, der blev offentliggjort den 20. juli 2021.

Drøftelserne af rapporten foregår som bekendt primært i regi af Rådet for Almindelige Anliggender (GAC), men suppleres således her af en mere temaspecifik drøftelse i Rådet for Retlige og Indre Anliggender (RIA).

Regeringen er positivt indstillet over for drøftelsen og de tiltag, som Kommissionen har iværksat for at styrke retsstatsprincippets overholdelse i EU.

Der er bred opbakning til Kommissionens øgede monitorering af retsstatsforholdene. Det er dog ikke nogen hemmelighed, at enkelte lande har været kritiske.

*[Dagsordenspunkt – Organiseret kriminalitets infiltre-
ring af genopretningsinstrumentet ”NextGeneratio-
nEU”]*

Næste punkt, jeg vil nævne, er en drøftelse af retshånd-
hævende myndigheders rolle i forebyggelse af infiltre-
ring fra organiseret kriminalitet i udbetalingen af
COVID-genopretningsmidler gennem det såkaldte Next-
GenerationEU-instrument.

Pandemien har vist, at kriminelle netværk er modstands-
dygtige og omstillingsparate, når det er nødvendigt. Der-
for kan genopretningsmidlerne selvfølgelig også være
mål for kriminelle aktiviteter.

Det er min forventning, at drøftelsen vil gå på, om der er behov for en mere koordineret indsats for at bekæmpe problemet, og om der allerede er eksisterende værktøjer, som kan tages i brug.

Der er inden for instrumentet afsat over 800 milliarder euro til at hjælpe medlemslandene med at håndtere konsekvenserne af epidemien. Drøftelsen til rådsmødet ser jeg som udtryk for rettidig omhu. Vi skal selvsagt forhindre, at pengene havner i de forkerte hænder.

[Dagsordenspunkt – Samarbejde mellem kompetente myndigheder, der håndterer terrorbekæmpelse]

Udvalget har modtaget et supplerende samlenotat om det nyligt tilføjede punkt om samarbejde mellem kompetente myndigheder, der håndterer terrorbekæmpelse.

På rådsmødet ventes antiterrorgruppen (CTG) og EU's antiterrorkoordinatør at give en status for samarbejdet inden for terrorbekæmpelsesområdet.

Det hilser vi velkommen. Regeringen bakker selvsagt op om arbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet. Det gælder også initiativer, der kan medvirke til at styrke informationsudvekslingen.

Samtidig har vi fokus på, at et styrket samarbejde i EU-regi ikke kommer til at komplicere det allerede eksisterende samarbejde mellem medlemsstaterne.

[Statusorienteringer]

Endelig indeholder dagsordenen en statusorientering om EU's tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), ligesom der vil være statusorienteringer om e-beviser og oprettelsen af Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO).

[Frokostdrøftelse – Bekæmpe af hadefuld tale og hadforbrydelser for et mere inkluderende og beskyttende Europa]

Foruden de nævnte dagsordenspunkter byder rådsmødet også på en uformel frokostdrøftelse om bekæmpelse af hadefuld tale og hadforbrydelser.

Det er et vigtigt emne, og regeringen har på nationalt plan iværksat en række initiativer til at bekæmpe hadforbrydelser.

Tidligere i år [den 20. april 2021 – lovforslag nr. L 154 om strafskærpelse for forbrydelser med baggrund i offere's handicap] vedtog Folketinget, at det i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, hvis en gerning begås med baggrund i andres handicap.

Ligestillingsministeren har endvidere i oktober i år [den 6. oktober 2021] fremsat et lovforslag, hvor det bl.a. foreslås, at handicap skrives ind i racismeparagraffen, ligesom kønsidentitet, kønsudtryk og kønskaraktistika bli-

ver direkte skrevet ind i både racismeparagraffen og i straffelovens § 81, nr. 6, om hadforbrydelser.

Dertil har vi i flerårsaftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi for 2021-2023 taget initiativ til en række ændringer på området, der skal styrke indsatsen over for de ofre, der er særligt udsatte på grund af deres handicap, seksuelle orientering, race eller tro og lignende.

Også i EU-regi har emnet været i fokus, herunder i relation til bekæmpelse af hadefulde tale online.

Regeringen bakker fuldt op om dette fokus, men har også øje for, at bekæmpelsen af hadefulde tale online ikke må føre til, at vi går på kompromis med grundlæggende rettigheder, såsom ytringsfriheden.

Det er en svær balancegang.

Jeg ser derfor frem til at drøfte med mine europæiske kolleger, hvordan vi bedst kan forsøge at omsætte vores fælles fokus til resultater – samtidig med, at vi finder den rette balance.

Tak for ordet.